

Tabliczka mnożenia

Jedną z najważniejszych umiejętności, którą nabywamy w szkole jest znajomość tabliczki mnożenia. Nauczenie się jej często wydaje się trudne, a sama tabliczka nie zawsze jest zrozumiała. Tabliczka mnożenia jest więc dla wielu typową piętą achillesową. W szkole ciągle się ją wykorzystuje. Co gorsza powołuje się na nią nie tylko na matematyce! Niemniej jednak jej znajomość to sprawność niezbędna w naszym życiu codziennym. Warto więc nauczyć się jej do perfekcji.

Tabliczka mnożenia fascynuje ludzi. Musi tak być, skoro obchodzony jest Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia (ŚDTM).

Święto tabliczki mnożenia obchodzone jest co roku w pierwszy piątek października. W tym roku ma odbyć się dziesiąta edycja tego dnia. ŚDTM to typowa akcja edukacyjna. Jej celem jest propagowanie zabawowej formy uczenia się matematyki. Ma ona zachęcić do przypomnienia sobie tabliczki mnożenia w przyjemny i niecodzienny sposób. Uczniowie mają więc świetną okazję nadrobić „tabliczkowe” zaległości.

Skąd wziął się taki zapis mnożenia?

W 2014 r. w Chinach zaprezentowano najstarszą tabliczkę mnożenia bazującą na systemie dziesiętnym.

Pewnego razu na targu w Hong-Kongu odnaleziono niemal 2,5 tys. bambusowych tyczek. Najprawdopodobniej zostały one wykradzione ze starożytnego grobowca. Pokryte były starożytnym chińskim pismem namalowanym czarnym atramentem. Otrzymał je w darowiźnie Uniwersytet Tsinghua w Pekinie. Naukowcom z tego uniwersytetu udało się poskładać te tyczki w całość. Nie było to łatwe zadanie! Bambusowych tyczek było bardzo dużo, a większość z nich była połamana i ubrudzona błotem. Najgorsze jednak było to, że były one kompletnie wymieszane. Po ułożeniu tyczek okazało się, że w sumie kryją 65 antycznych tekstów.

Wśród nich odnaleziono 21 bambusowych tyczek, które udało się połączyć w najstarszą na świecie tabliczkę mnożenia. Na pierwszy rzut oka tabela wydaje się dość skomplikowana, ale po kilku minutach kombinowania z jej pomocą da się przemnożyć każdą kolejną liczbę od 1 do 9 oraz dziesiątkami od 10 do 90. Można też wykonać mnożenie pełnej liczby lub jej połowy w zakresie od 0,5 do 99,5.

Naukowcy ustalili także wiek tego znaleziska. Okazało się, że znaleziona tabliczka mnożenia ma ponad 2300 lat!

Niektórzy przypisują autorstwo tabliczki mnożenia Pitagorasowi, który żył w Grecji dwa stulecia wcześniej niż chińscy twórcy bambusowej tabliczki. Do dziś we Francji i Rosji tabliczkę mnożenia nazywa się tabliczką Pitagorasa.

Z kolei starożytni Babilończycy posiadali tabliczki mnożenia ok. 4000 lat temu, ale bazowały one na systemie sześćdziesiętnym, a nie dziesiętnym.